

for naar de sagkyndige ikke kunde blive enige — og han ansaa de to Herrer for at være sagkyndige —, saa skulde han være den, der var over dem, være den oversagkyndige, der i meget vanskelige og vigtige Spørgsmaal maatte træffe Afgørelsen. Derved var han betænkelig, og derover klagede han. Hvis det nu er saaledes, at dette er den væsentligste eller rettere den eneste Grund til, at Lovforslaget er kommet frem, saa maa man dog sige overfor den højtærede Minister, at det ikke kan nytte noget, at den højtærede Minister klager, for det er hans Pligt og hans Opgave og hans Embede at være over de sagkyndige i den Administration, der er ham underlagt. Hvad skulde vi egentlig med Ministre, naar de ikke en Gang kunde faa deres Embedsmænd til at arbejde sammen? Det er netop det, som er deres Pligt. Det er meget muligt, at han ikke har Forstand — eller havde Forstand maa jeg sige, inden han overtog sit Embede — paa de grønlandske Sager, men efter at han har overtaget sit Embede, maa man gaa ud fra, at Forsynet giver ham den Forstand, han trænger til, og saa maa han ikke klage til Rigsdagen over, at han ikke kan magte Opgaven; saa har han ikke andet at gøre end enten at magte den eller ogsaa nedlægge det Embede, han ikke er i Stand til at bestride. Men for nu ikke at tage Sagen alt for alvorligt vil jeg blot sige, at en saadan Udtalelse egentlig ikke nytter noget; thi hvis en Minister ikke kan faa sine Embedsmænd til at arbejde sammen, kan en Udtalelse herom fra Ministerens Side, naar han fremfører dette her i Rigsdagen, egentlig ikke have noget paa sig, den kan Rigsdagen ikke tage noget Hensyn til.

Nu er det jo heller ikke saa særdeles store Anliggender, som der her er Tale om. Her er kun Tale om Beboerne af Grønland, og de udgøre en 10,000—11,000 Mennesker, som vel bo meget spredt, men hvis Anliggender dog ikke ere saa store, at man ikke kan tænke sig, at Embedsmændene ikke efterhaanden kunde komme overens om, hvad der var at gøre; og dernæst er der Tale om en Omsætning, hvor der fra Grønland hidsendes vel for en 800,000 Kr. og fra Danmark til Grønland sendes for en 600,000 Kr. Det er dog Forhold, som man kunde tænke sig, at man nogenlunde let kunde komme over. Hvad de Varer angaar, som skulle sælges her i Landet, saa ere de oven i Købet af en saa ensartet Beskaffenhed, at det væsentlig er Tran og Pelsværk, der er Tale om; det andet er uden Betydning for det Beløb, det her drejer sig om. Hvis den

højtærede Indenrigsminister vil spørge, hvad han da skal gøre, hvis han ikke kan faa sine Embedsmænd til at arbejde sammen, vil jeg henvise ham til det Reglement, han selv har udstedt forrige Aar, og som hedder: „Reglement for Forretningernes Fordeling mellem den administrerende Direktør for Grønland og Chefen for den kgl. grønlandske Handel“. Der har han det Reglement, han selv skal rette sig efter; han har selv udstedt det, hvilket rimeligvis vil være ham til Hjælp ved Benyttelsen af Reglementet. Jeg hørte godt, at den højtærede Indenrigsminister sagde, at han netop ved Udstedelsen af Reglementet havde faaet Syn for, i hvor mange Tilfælde de to Embedsmænds Ansvar greb ind i hinanden. Men saaledes maa det jo være, og det, den højtærede Indenrigsminister altsaa har til Afgørelse, er netop de Tilfælde, hvor dette kommer til at foreligge, at Ansvarret ligesom fordeler sig, og hvor det ikke er nemt at finde ud af, hvem der væsentligst skal tage det; saa maa Ministeren afgøre, hvor Ansvarret skal ligge, og hvorledes Sagen endelig skal ordnes — dertil have vi bl. a. ogsaa Ministre. Jeg kan da ikke se, at der i Virkeligheden er anført tilstrækkelige Grunde for, at vi nu skulde gaa bort fra den Afgørelse, som Rigsdagen traf i 1908 og traf efter meget grundige Overvejelser, altsaa paa et Tidspunkt, hvor Ministeren, Folketinget og Landstinget ud fra den nedsatte Kommissions Betænkning vare ganske enige om at træffe denne Afgørelse som den nyttigste og bedste for Grønland. Det eneste, som blev forlangt ved denne Deling af Handel og Administration, var dette, at Handelen skulde drives saaledes, at den grønlandske Befolknings Interesser ikke led nogen Skade derved; der skulde bestandig tages Hensyn til Fremme af Befolkningens Tarv. Hvis der nu var oplyst eller kunde oplyses for os, at denne Befolknings Tarv var bleven krænket eller vilde blive krænket ved, hvad der sker — for man kan ikke engang tale om, at den er bleven krænket, for i Virkeligheden er Adskillelsen jo endnu ikke helt gennemført —, saa kunde jeg begribe, at man kunde gaa til en saadan Ordning, som man nu vil træffe, hvor altsaa Handelschefen kun bliver Handelschef, underordnet Embedsmand under den administrerende Direktør. Det har altsaa været Mindretallets Grund til ikke at kunne slutte sig til dette Lovforslag, at vi have ment, at der ikke forelaa tilstrækkelig Anledning for Rigsdagen til at fravige, hvad Rigsdagen selv har bestemt.

Jeg har nu kun tilbage at sige nogle